založiť na ustanovení § 326 bodu 4 tr. p. a nie na bode 2 tohoto §, lebo podľa dôvodov jeho rozsudku ide o nedostatok súkromného návrhu k zákonnému podaniu obžaloby.

Podľa § 525-I. tr. p. tak trestné udania, ako aj návrhy obžaloby (§ 41-I. tr. p.) majú byť učinené u príslušného okresného súdu. Ale v tom istom predpise je tiež ustanovené, že aj štátne zastupiteľstvá sú povinné ich prijať a odovzdať v smysle § 89 II. tr. p. príslušnému súdu. Z tohoto predpisu (menovite aj z citácie § 41 I. tr. p.) sa nepochybne podáva, že ku platnému podaniu súkromného návrhu stačí, a to aj pri trestných činoch stihateľných na hlavnú súkromnú obžalobu a patriacich do oboru pôsobnosti okresných súdov, keď návrh — ovšem v predpísanej lehote — bol oprávnenou osobou podaný u štátneho zastupiteľstva. Nevyžaduje sa, aby návrh ten bol ešte v spomenutej lehote odovzdaný príslušnému súdu. Ako už bolo uvedené, žiadal hlavný súkromný žalobca M. S. o zavedenie trestného pokračovania proti M. P. pre prečin urážky na cti, spáchaný 3. novembra 1928, podaním, ktoré došlo ku štátnemu zastupiteľstvu v Košiciach dňa 24. novembra 1928. Bol tedy návrh hlavného súkromného žalobcu u štátneho zastupiteľstva nepochybne podaný pred uplynutím 3 mesiacov odo dňa, kedy sa žalobca o spáchanom čine, príp. jeho páchateľovi dozvedel, tedy v lehote, stanovenej v § 112 tr. zák. Keď krajský súd v Košiciach k tejto okolnosti nehľadel majúc za to, že súkromný návrh možno platne učiniť iba u príslušného súdu, a obžalovaného M. P. od obžaloby osvobodil práve pre nedostatok súkromného návrhu, porušil zákon v ustanoveniach § 112 tr. zák. a § 525 I. tr. p. V dôsledku toho bolo vyhoveť opravnému prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti, podanému generálnou prokuratúrou, a vysloviť, že v cit. ustanoveniach bol porušený zákon. Poneváč obžalovaný M. P. bol cit. pravoplatným rozsudkom krajského súdu v Košiciach oslobodený, nemôže mať toto rozhodnutie účinku voči stránkam.

Čís. 4488.

Vyhovuje ustanovení § 91 odst. I. tr. ř., odevzdal-li nadřízený úřad písemné zmocnění, adresované uraženému, přímo uraženému a ten je sám předložil státnímu zastupitelství.

(Rozh. ze dne 7. října 1932, Zm IV 291/32.)

Obžalovaný I. V. tvrdil před okresním úřadem v S. o obecním starostovi I. T., že propil selské peníze. Okresní úřad v S. udělil podle § 9 odst. 6 zák. čl. XLI:1914 starostovi zmocnění k trestnímu stíhání I. V.

Soud prvé stolice zprostil obžalovaného I. V. podle § 326 č. 2 tr. ř. z obžaloby, maje za to, že trestný čin nebyl dokázán po stránce subjektivní. Odvolací soud k odvolání veřejného žalobce zrušil rozsudek prvého soudu co do důvodu zprošťujícího výroku a opřel osvobozující rozsudek o ustanovení § 326 č. 4 tr. ř. V důvodech uvedl, že se zřetelem na výslovné znění § 2 odst. III. tr. ř. nemohlo býti zmocnění platně uděleno samému uraženému, nýbrž výlučně jen státnímu zastupitelství; poněvadž se tak nestalo, nebylo vyhověno zákonu.

Nejvyšší soud na základě veřejného líčení o zmateční stížnosti veřejného žalobce z povinnosti úřední podle § 35 odst. I. tr. ř. nov. zrušil rozsudek soudu odvolacího s celým řízením a soudu odvolacímu uložil, aby provedl nové odvolací hlavní přelíčení a ve věci rozhodl; zmateční stížnost poukázal na toto rozhodnutí.

Důvody:

Soud odvolací osvobodil obžalovaného podle § 326 č. 4 tr. ř. od obžaloby z těchto důvodů: Jde o trestný čin, stihatelný na zmocnění. Toto zmocnění bylo uděleno nadřízeným úřadem přímo uraženému obecnímu starostovi a nikoli státnímu zastupitelství, jak se podle § 2 odst. III. tr. ř. mělo státi. Předepsané zmocnění nebylo tedy vůbec dáno.

Zmateční stížnosti veřejného žalobce, napadající rozsudek odvolacího soudu z důvodu zmatečnosti podle § 385 č. 1 c) tr. ř., nelze odepříti oprávnění. Ustanovení § 2 odst. III. tr. ř., jehož se napadený rozsudek dovolává, jen předpisuje, že při trestných činech, stihatelných na zmocnění, je k zastupování žaloby oprávněno výhradně státní zastupitelství. Formální náležitosti zmocnění obsahuje § 91 odst. I. tr. ř., který stanoví, že zmocnění může býti dáno buď v úředním spise, podaném státnímu zastupitelství nebo ministru spravedlnosti, nebo ve zvláštním písemném vyjádření. Obsah tohoto písemného vyjádření a další jeho formu a postup zákon neurčuje, stačí tedy, když nadřízený úřad dá na jevo vůli, by čin, o který jde, byl trestně stíhán. V souzeném případě jest v písemném vyjádření nadřízeného úřadu výslovně uvedeno, že ve smyslu § 9 č. 6 zák. čl. XLI:1914 uděluje se uraženému zmocnění k trestnímu stíhání pachatele. Toto zmocnění bylo adresováno přímo uraženému a tento je sám předložil státnímu zastupitelství. Tím jest jednak prokázána vůle nadřízeného úřadu, by trestný čin byl trestně stíhán, jednak udělené zmocnění dostalo se do rukou státního zástupce právě tak, jako kdyby bylo adresováno přímo jemu. Podle stálé praxe nejvyššího soudu jest toto zmocnění pokládati za postačitelné (rozh. z 23. listopadu 1925 čís. Zm III 366/25, z 23. listopadu 1926 čís. Zm III 975/26 a j.). Rozsudek soudu odvolacího trpí tudíž zmatečností podle § 385 č. 1 c) tr. ř. Nejvyššímu soudu však nebylo lze rozhodnouti ve věci samé, poněvadž soud odvolací, omeziv se na rozhodnutí o správnosti zmocnění, neučinil skutková zjištění o předmětu obžaloby a nepřezkoumal rozsudek prvé stolice ve věci samé. Bylo tudíž postupováno podle § 35 odst. I. tr. ř. nov.

Čís. 4489.

Změnu názorů o politických nebo národních událostech nelze za všech okolností pokládati za čin nečestný nebo nemravný, najmě ne, došlo-li k ní po náležité rozvaze z důvodů vážných, kotvících ve změněných politických nebo národních poměrech a z vnitřního přesvědčení.

Kritika, satira a ironie mohou býti nepříznivé, nepříjemné, po případě i zesměšňující, nesmějí se však dotýkati osobní hodnoty, mravních kvalit napadeného a nesmějí svou formou nabývati takového rázu zesměšňujícího, že se tím napadený snižuje v úctě a vážnosti.